

MØTEREFERAT

Utvalg: Rådgivende utvalg for Forollhogna

Sted: Rådhuset, Støren **Tid:** 10 – 14.30

Møtedato: Onsdag 18. april 2007

Til stede:

Kommune	Rådgivende utvalg (RU)	Fagutvalg (FU)
Midtre Gauldal	Erling Lenvik (leder)	Hans Iver Kojedal
Holtålen	Ivar Volden	Øystein Engan
Rørros		
Os	Arnfinn Nergård (nestleder)	
Tolga	Svein Ola Nygjelten	Hilde Aanes
Tynset	Borgar Valle	Hilde Aanes
Rennebu	Tora Husan	Ragnhild Eklid
Andre		
SNO – Forollhogna	Erik Ydse	
	Berit Broen	
Fylkesmannen i Hedmark	Hans Chr. Gjerlaug	
Fylkesmannen i S-Tr	Jan Erik Andersen	
Direktoratet for nat.forv.	Randi Boe	
Nord-Trøndelagsforskning	Terje Skjeggedal	

Vi bekrefter med våre underskrifter at møteprotokollen er ført i samsvar med det som ble drøftet og tilrådd i møtet.

Underskrift:

Erling Lenvik /s/
Leder

Hilde Aanes
Sekretær

SAKSLISTE

Saksnr.	Innhold
1/07	Referater Åpent møte på Støren 13. februar Saksbehandlermøte Vingelen 19. mars Kart over Forollhogna Forvaltningens hjemmeside / Database
2/07	Årsrapport 2006
3/07	Tiltaksplan for Forollhogna nasjonalpark med tilhørende landskapsvernområder.
4/07	Budsjett /nye tiltak 2007
5/07	Folder: Praktisk forvaltning av Forollhogna nasjonalpark med tilgrensende landskapsvernområder
6/07	Evaluering av lokal forvaltning Terje Skjeggedal fra Østlandsforskning
7/07	Nasjonalparkkommune / - grender
8/07	Eventuelle andre saker

Sak 1/07: Referater

Innstilling:

Rådgivende utvalg tar saken til orientering.

Vedtak:

Rådgivende utvalg tar saken til orientering med følgende merknader:

Ang. utkast til nytt kart over Forollhogna anmerkes det at grensene for NP må justeres - det ligger inne en feil.

Videreføring av forvaltningsmodell etter 2008 - ønske om diskusjon i utvalget.

Sak 2/07: Årsrapport

Saksdokumenter:

Brev fra DN av 13.07.06

Årsrapport Os kommune

Årsrapport Tolga kommune

Årsrapport Tynset kommune

Årsrapport Rennebu kommune

Saksopplysninger:

Tilskudd fra DN 2006:

Drift av forvaltningsekretariat og tiltaksplan: 450 000

Til fordeling til kommunene: 550 000

Ramme for tilskudd 2006 fra SNO:

Tjenestekjøp 150 000

Tiltaksmidler 200 000

Følgende felles konkrete tiltak ble prioriterte i 2006:

1. Å få fullført nødvendig fysisk tilrettelegging rundt nasjonalparken med plakatinformasjon, parkeringsplasser og rasteplasser. 75 000
2. Småskilting - nødvendig offentlig skilting 40 000
3. Utarbeiding av felles kart for verneområdet. 100 000

Til sammen: 200 000

Årsrapport 2006:

1. Samtlige plakater er nå ute rundt hele Forollhogna nasjonalpark. Det er tilrettelagt tre ekstra parkeringsplasser - i Synnerdalen (Midtre-Gauldal), Vangrøftdalen (Os) og ved Magnillsjøan (Tolga). Ferdigstillelse av skilting i landskapsvernområdene mangler i Tolga og Midtre Gauldal.
2. Det er omsøkt og innkjøpt et offentlig skilt - innkjøring forbudt med underskilt for Grøntjønnan i Tynset. Andre aktuelle steder er i Dalsbygda, Os, Midtre Gauldal, og kanskje i Vingelen, Tolga? Disse vil bli ekspedert så snart det er klarert med grunneier / rettighetsforhold.

3. Kart over verneområdet er forsinket, men initiert, og vil bli forsøkt være klart til jakta 2007. Trolig i samarbeid med villreinutvalget for Forollhogna.
4. Tilrettelegging i Såttåhaugen må klareres snarest.
Dette er ekstraordinære midler overført fra 2005.

De kommunale midlene går primært til administrasjon (stilinger) - unntatt i Os, og for øvrig til mindre tiltak i den enkelte kommune. Regnskap vedlagt

Innstilling:

Rådgivende utvalg tar saken til orientering.

Vedtak:

Rådgivende utvalg tar saken til orientering med følgende merknad:

Det er ønskelig med en oversikt over aktiviteten i den enkelte kommune som vedlegg til årsrapport.

Sak: 3/07**Tiltaksplan for Forollhogna nasjonalpark med tilgrensende landskapsvernområder.****Saksdokumenter:**

1. RU Sak 06/05, 28.11.05 Felles tiltaksplan – bestillingsdialog med Statens naturoppsyn
2. RU Sak 10/06, 13.12.06
3. Tolga kommune F-skapssak 4/07, den 31.01.2007
4. Brev av 13.02.07, Os kommune
5. FU Sak 01/07, 13.02.2007
6. Tynset kommune F-skapssak 13/07, den 22.2.2007

Saksopplysninger:

Fagutvalget signaliserer i sak 06/05 behov for en felles tiltaksplan over aktuelle tiltak i Forollhogna og landskapsvernområdene rundt, slik at RU kan prioritere mellom disse. I juli i fjor ble det avsatt penger til dette arbeidet fra DN, og i august i fjor startet så Kvikne nasjonalparksenter ved Heidi Ydse startet opp arbeidet med planen.

13. desember var planen oppe til første gangs behandling/orientering i RU, der det ble påpekt en del forbedringspunkter, og gjort følgende vedtak:

Vedtak:

Rådgivende utvalg er positive til at det utarbeides en slik plan.

Utkastet til planen drøftes politisk i den enkelte kommune så snart planen foreligger.

Rådgivende utvalg drøfter deretter planutkastet i sitt møte i mars 2007, før planen går til endelig politisk behandling i hver enkelt kommune.

Planen ble etter dette revidert i tråd med utvalgets signaler, og kom i litt ”slankere versjon” / bedre strukturell oppbygning i januar i år.

Dette utkastet ble politisk behandlet i Tolga kommune i formannskapssak 4/07 den 31.01. med følgende vedtak:

Tolga kommune ved Utvalg for vernesaker er positive til at det utarbeides en tiltaksplan for Forollhogna nasjonalpark med tilhørende landskapsvernområder. Forslag til tiltaksplan er spesielt positiv mht vektleggingen av aktiv bruk av området til setring, beiting etc som grunnlag og forutsetning for vernet

Utvalget foreslår at kostnadsoverslag, finansiering og prioritering (høy- lav) fjernes, og at funksjonstid endres fra 2006/2007 til 2007/2008.

Utvalget har ellers ingen merknader til det fremlagte utkastet til plan.

Verneutvalget i Tolga slutter seg til planen og oppfordrer Rådgivende utvalg til å gjøre det samme.

Os kommune - skriftlig innspill til planen 13.februar

Fagutvalget behandlet deretter planen i sitt møte 13. februar:

Fagutvalget har drøftet forslag til plan og kommet fram til følgende: Ønskelista hos kommunene må begrenses til kun å gjelde det som ivaretar formålet med vernet. Tiltak som ikke ivaretar vernet tas ut. Hver enkelt kommune sender sine korrigeringer til sekretæren (Heidi Ydse) Planen sendes så til Rådgivende utvalg for drøfting og gir en innstilling til kommunene. Kommunene forankrer så planen politisk i hver enkelt kommune.

Tynset kommune behandlet utkast til plan i F-skapssak 13/07 den 22.02, med følgende vedtak:

Tynset kommune ved formannskapet er positive til at det utarbeides en tiltaksplan for Forollhogna nasjonalpark med tilhørende landskapsvernområder. Formannskapet foreslår at kostnadsoverslag, finansiering og prioritering (høy/lav)fjernes, og at funksjonstiden endres fra 2006/2007 til 2007/2008.

Sekretær i utvalget kjenner ikke til at planen er politisk behandlet i de andre kommunene.

Saksvurdering

Arbeidet med tiltaksplanen ble ikke overraskende både stort og omfattende. 7 kommuner har kommet med innspill på "sine" aktuelle tiltak, deretter er disse drøftet i FU, og videre forsøkt sydd sammen på en hensiktsmessig og fornuftig måte.

Det er gjort politiske vedtak i to av kommunene i tråd med vedtak i Rådgivende utvalg. Etter disse vedtakene har sekretær og prosjektleder hatt en dialog på saken videre, noe som sammen med innspill fra Os kommune ved Jon Ola Kroken danner grunnlaget for dagens fremlagte produkt.

Innstilling:

Rådgivende utvalg slutter seg til det fremlagte forslag til tiltaksplan for Forollhogna nasjonalpark med tilgrensede landskapsvernområder, og sender saken over til den enkelte kommune for endelig godkjenning.

Vedtak:

Rådgivende utvalg ønsker å sjå foreliggende tiltaksplan som en langsiktig plan. RU sender planen til politisk behandling i den enkelte kommune, og ber kommunene prioritere tiltak for kommende to-års periode.

RU vil også understreke behovet for at tiltaksplanen så langt det er mulig medvirker til en helhetlig forvaltning av verneområdene.

Saksdokumenter:

Tilsagnsbrev SNO

(Bestillingsdialog SNO

Tilsagnsbrev DN

Søknad om forvaltningsmidler DN)

Saksopplysninger:

Følgende områder ble prioriterte i årets bestillingsdialog:

Informasjonsfolder ang. verneregler og behandling av saker på ulike tema

Ytterligere skilting

Registrering av bygninger i landskapsvernområdene

I tillegg kommer å avslutte de igangsatte tiltakene som ikke er ferdigstilte; jf. parkering / ev. omlegging av vei i Dalsbygda.

Saksvurdering

I henhold til tilsagn fra DN og SNO.....

Innstilling:

Rådgivende utvalg prioriterer følgende tiltak sommeren 2007:

Vedtak:

Rådgivende utvalg slutter seg til at tiltakene gjennomføres i løpet av høsten 2007:

Informasjonsfolder ang. verneregler og behandling av saker på ulike tema

Ytterligere skilting

Registrering av bygninger i landskapsvernområdene

Saksopplysninger:

En har gjennom flere tilfeller i sommer oppdaget at informasjon er et nøkkelord i den lokale forvaltning. Kanskje har en tatt for lett på denne biten, da det tydeligvis fremdeles er mangel på kunnskap på hvordan en skal gå frem i henhold til å søke på aktuelle tiltak innenfor landskapsvernområder og nasjonalpark.

På denne bakgrunn er det ønskelig å produsere ei brosjyre med kortfattet, enkel og lesbar informasjon som sendes ut til alle husstander i kommunene rundt Forollhogna.

Saksvurdering:

Sekretær har startet på arbeidet med denne brosjyra da det syntes veldig viktig for å ivareta dialogen inn mot grunneiere og rettighetshavere i nasjonalpark og særlig landskapsvernområdene. Utkast til tekst er sendt til DN for gjennomgang. Målet er nå å få sendt ut et ferdig produkt i løpet av forsommeren (juni).

Innstilling:

Rådgivende utvalg tar saken til orientering

Vedtak:

Rådgivende utvalg tar saken til orientering med følgende merknad:

- nb! Veger i Dalsbygda, Os kommune - forskjell på det som står i forvaltningsplanen og i vernebestemmelsene

Sak 6/07   Evaluering av lokal forvaltning – delrapport 3**Saksdokumenter:**

Evaluering av lokal forvaltning – delrapport 3 – Østlandsforskning v/ Terje Skjeggedal

Saksopplysninger:

Østlandsforskning ved Terje Skjeggedal har i høst vært ute i alle kommuner for å intervju administrasjon (saksbehandler, rådmann), ordfører og politisk utvalg om kommunes erfaring med lokal forvaltning av verneområdene.

Innstilling:

Rådgivende utvalg tar rapporten til orientering

Vedtak:

Rådgivende utvalg tar saken til orientering.

Sak 7/07   Nasjonalparkkommune / nasjonalparkgrender**Saksdokumenter:**

Brev fra DN av

F-skapsvedtak Tolga kommune

F-skapsvedtak Tynset kommune

Saksopplysninger med fortløpende vurdering

Dette temaet var oppe som en orientering på møtet i Rådgivende utvalg i september i fjor, i Holtålen kommune. I ettertid er det kommet et skriv forslag til kriterier for dette, og kommunene ble bedt om å avgi uttalelse på disse. Dette ble gjort av Tolga og Tynset, som begge i utgangspunktet var positive til begrepet, men som ønsket at Rådgivende utvalg kunne ha en overordnet diskusjon på dette.

En kort repetisjonsøvelse:

Nasjonalparkkommune

Kommunene rundt Forollhogna har følgende arealfordeling:

Midtre-Gauldal 18,4 %, vernet som NP; 342,9 km²

Tynset 11,0 % ” ” ” : 206,1 km²

Røros 12,4 % ” ” ” : 243,4 km² (i Femundsmarka)

Holtålen 16,7 % ” ” ” : 201,3 km²

Os 15 % ” ” ” : 156,1 km²

Tolga 9,8 %, ” ” ” : 109,9 km²

Rennebu 5,1 %, ” ” ” : 47,9 km²

Dersom alt 1 eller 2 (25 - 30 % vernet areal eller over 250 - 300 km²) er det bare Midtre-Gauldal som kan inneha denne tittelen i vårt område.

Dersom alt. 3 velges (over 20 % eller 200 km² vernet som NP) vil også Tynset, Røros og Holtålen kunne kalle seg NP kommune

Det vil si at Tolga, Os og Rennebu uansett faller utenom med henholdsvis 109,9 km², 156,1 km² og 47,9 km².

Det er kommet signaler fra andre kommuner som synes at dette vil gi et for høyt antall kommuner som når opp til tittelen, og det er foreslått at arealgrensen settes på 500 km².. I så tilfelle ramler alle kommunene i vår region ut.

Det kan reises spørsmål om det er riktig med kriterium C – hel nasjonalpark innenfor kommunen, spesielt for de to minste parkene dette gjelder virker det noe søkt.

Nasjonalparklandsby

Geografiske / servicekriterier	Miljøkriterier	Tilleggs-kriterier
1. Nærmeste servicesenter til NP, med muligheter for informasjon, overnatting og bespisning 2. Naturlig atkomst/innfallsport til NP	3. Helhetlig miljøprofil for stedet 4. Stedsutviklingsplan som tar høyde for nærhet til NP 5. Kompetanse til å formidle informasjon om NP 6. Kommunen skal ha godkjent arealdel av kommuneplanen	7. Aktiv landskapspleie 8. Aktiv produktutvikling mot VO (tilrettelegging, guiding etc.) 9. Kulturtradisjon (lokale tradisjoner, lokal mat)

Selve betegnelsen er uheldig og bør endres. ”Landsby” er en stedstype som ikke har eksistert eller eksisterer i Norge. Både ”bygd”, ”grend” og ”sted” bør være gode norske alternativer. Eventuelt kan man bruke alle tre og velge det av de tre som passer best til aktuell stedstype

Innstilling:

Rådgivende utvalg er positive til at det utvikles kriteriesett for tildeling av begrepene ”nasjonalparkkommune” og ”nasjonalparklandsby”. Utvalget har følgende konkrete merknader til forslaget:

1. For ”Nasjonalparkkommune” bør kriteriesett 3 legges til grunn.
2. For nasjonalparklandsby synes kriteriene å være greie.
3. Endingen ”-landsby” er et fremmedelement og bør byttes med ”-sted”, ”-grend” og/eller ”-bygd”. Dersom det lokalt er interesse for det kan det være aktuelt for flere kommuner på et seinere tidspunkt å søke om denne godkjenningen.

Vedtak:

Rådgivende utvalg er positive til at det utvikles kriteriesett for tildeling av begrepene ”nasjonalparkkommune” og ”nasjonalparklandsby”. Utvalget har følgende konkrete merknader til forslaget:

1. For ”Nasjonalparkkommune” bør kriteriesett 3 legges til grunn.
2. For nasjonalparklandsby synes kriteriene å være greie.
3. Endingen ”-landsby” er et fremmedelement og bør byttes med ”-sted”, ”-grend” og/eller ”-bygd”. Dersom det lokalt er interesse for det kan det være aktuelt for flere kommuner på et seinere tidspunkt å søke om denne godkjenningen.

Sak 8/07 Notat til møtet i RU 18.04.07 fra John Bjørkan, Fjellstyrets representant i RU, Midtre Gauldal.

Saksdokumenter:

Notat til møtet i RU 18.04.07 - utlevert i møtet

Saksopplysninger:

John Bjørkan, medlem av RU som Midtre Gauldal's ene representant, la fram vedlagte notat med orientering om at Fjelloppsynet er tillagt ansvar for oppsyn og utføring av feltoppgaver i statsallmenningene. Han mener det er naturlig at Fjellstyrene blir tillagt oppgaver i samsvar med politiske signaler fra Stortinget gitt i statsbudsjettet for 2007, men at dette i liten grad kommer til syne i fremlagt forslag til tiltaksplan.

Bjørkan mener også at det er naturlig at fjelloppsynet som utøvende oppsyn og tilretteleggere i statsallmenningene blir invitert på møtene på lik linje med SNO og Fylkesmenn. Fjellstyrene og Fjelloppsynet besitter stor lokal og faglig kunnskap i aktuelle områder, og det vil være nyttig og rasjonelt å benytte eksisterende kompetanse og lokal kunnskap i forvaltningen av aktuelle verneområder.

Saksvurdering:

Fylkesmannen i Hedmark v/ Hans Chr. Gjerlaug presiserte i møtet historien bak Midtre Gauldal's to representanter i RU – at denne oppnevnte andre personen (John Bjørkan) nettopp utgjør kontakten med Fjellstyrene i Midtre-Gauldal og Holtålen.

Vedtak:

Det ble ikke gjort noe formelt vedtak i denne saken, men notatet ble bekjentgjort og det ble foretatt en oppklarende runde omkring Bjørkan's mandat i RU. Utover dette synes det å være naturlig å koble inn fjelloppsynet ved behov for kontakt – enten den ene eller andre veien.